

nizao lijepih refleksija, pobuda za moralan, religiozan život, a sve to izvodi iz raznih dogagjaja, iz djela pojedinih lica.

Djelo preporučujemo. Da je u knjizi možda koja slika iz sv. zemlje, tek pripadom pripominjemo, mislimo, da bi to vrlo zanimalo odregjeni krug čitalaca.

Joseph Kardinal Hergenröther's: Handbuch der allgemeinen Kirchengeschichte. Vierte Auflage, neu bearbeitet von Dr. I. P. Kirsch. 3 sveska. 1902. 1904. 1909. str. XIII—722. XI—1104. XII—1175.

Poznata je ova vrstna, jedina od novijih oveća, crkvena povjest kardinala Hergenröthera.

Prvi svezak nosi naslov: Crkva u antikom kulturnom svijetu, drugi: Crkva kao voditeljica zapadnoga društva, a treći: Crkva iza raspada religioznog jedinstva na zapadu i proširenje kršćanstva u evropskim djelovima svijeta i izvan. Ta crkvena povjest siže do u prve godine vladavine Pija X.

Ovdje bi htio da istaknem osobito dvije prednosti toga djela. Ponajprije, što je na čelu svakog ovećega odsjeka spomenuta specijalna literatura za dotični odsjek i to u vrlo obilnoj mjeri. Time je olakoćen posao onome, koji bi htio koje pojedino pitanje u crkv. povjesti opširnije proučiti. Zatim što je raznolik život Crkve prikazan u stvarnim i kronološki jedinstvenim kraćim odsjecima.

Još će izaći jedan suplementum, koji će donijeti kronološki pregled i nadopunjke.

E. Vacandard: Études de critique et d'histoire religieuse. Deuxième série. Paris,

Lecoffre-Gabalda, 1910. str. 308, cijena Fr. 3'50.

U toj drugoj seriji V. obradjuje zanimiva pitanja. „Formalna uredba Crkve po Kristu“ je odgovor na Loisyjeva izazivanja. „Porijetlo sakramentalne ispovijedi“ je svakako savremeno pitanje. Neće se svi složiti sa V. kad kaže, da Didahe IV. 14, XIV. 1, ne govori o sakramentalnoj nego ritualnoj ispovijedi. Zanimivo je obradjeno „Pitanje o vojnoj službi kršćana u prvim vijekovima“. Zatim raspravlja o „pitanju duše ženâ i mâconski koncil“ i o „herezi Albigenza za vrijeme Inocenta III. Osobito je važna zadnja studija o naravi vlasti Crkve s obzirom na kaznu (la nature du pouvoir coercitif de l'Église). Po njem se vlast koercitivna Crkve sastoji u aplikaciji duhovnih kazna. Proti tom nazoru ustalo se sa mnogo strana. — Sve su ove rasprave izašle u raznim franc. časopisima.

Sadržaj je prve sveske ovaj: Porijetlo simbola apoštolskog, porijetlo crkvenog celibata, izbori biskupa za Merovingâ, osuda Galileja i t. d.

August Sträter S. I.: Praktische Winke für den Bau u. die Einrichtung von einfachen Kirchen u. Pfarrhäusern nebst einigen Bemerkungen über Pensionate und Krankenhäuser. Fredebeul u. Koenen, Essen-Ruhr 1909. str. 108, cijena K 1'32.

U 52. broju „Katol. lista“ od g. 1909. tuži se veleč. gosp. Mrakužić, da se „u nas slabo umjetnički a često i nespretno grade i obnavljaju crkve“.

Nedavno je izašla pod gornjim naslovom knjižica, koja je sasma praktičke naravi s obzirom na gradnju, obnovu i uređenje crkve